Európai Parlament
2019-2024

Halászati Bizottság

2023/0147(NLE)

4.10.2023

****

AJÁNLÁSTERVEZET

az egyrészről az Európai Közösség, másrészről a Kiribati Köztársaság között létrejött halászati partnerségi megállapodás végrehajtásáról szóló jegyzőkönyvnek (2023-2028) az Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról
(COM(2023)0251 – C9-xxxx/2023 – 2023/0147(NLE))

Halászati Bizottság

Előadó: João Pimenta Lopes

Az eljárások jelölései

*	Konzultációs eljárás
***	Egyetértési eljárás
***I	Rendes jogalkotási eljárás (első olvasat)
***II	Rendes jogalkotási eljárás (második olvasat)
***III	Rendes jogalkotási eljárás (harmadik olvasat)

(Az eljárás típusa a jogi aktus tervezetében javasolt jogalaptól függ.)

TARTALOM

Oldal

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE 4

INDOKOLÁS 5

AZ EURÓPAI PARLAMENT JOGALKOTÁSI ÁLLÁSFOGLALÁS-TERVEZETE

az egyrészről az Európai Közösség, másrészről a Kiribati Köztársaság között létrejött halászati partnerségi megállapodás végrehajtásáról szóló jegyzőkönyvnek (2023-2028) az Unió nevében történő megkötéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatról (COM(2023)0251 – C9-xxxx/2023 – 2023/0147(NLE))

(Egyetértés)

Az Európai Parlament,

– tekintettel a tanácsi határozatra irányuló javaslatra (COM(2023)0251),

– tekintettel az egyrészről az Európai Közösség, másrészről a Kiribati Köztársaság között létrejött halászati partnerségi megállapodás végrehajtásáról szóló jegyzőkönyv (2023–2028) tervezetére (9890/2023);

– tekintettel a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 43. cikkének (2) bekezdésével és 218. cikke (6) bekezdése második albekezdése a) pontjának v. alpontjával, valamint (7) bekezdésével összhangban előterjesztett, egyetértésre irányuló kérelemre (C9-xxxx/2023),

– tekintettel eljárási szabályzata 105. cikkének (1) és (4) bekezdésére, valamint 114. cikkének (7) bekezdésére,

– tekintettel a Költségvetési Bizottság véleményére,

— tekintettel a Halászati Bizottság ajánlására (A9-xxxx/2023),

1. egyetért a jegyzőkönyv megkötésével;

2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak, a Bizottságnak, valamint a tagállamok és a Kiribati Köztársaság kormányainak és parlamentjeinek.

INDOKOLÁS

Bevezetés

Az Európai Unió (EU) több halászati partnerségi megállapodást és jegyzőkönyvet is aláírt harmadik országokkal. E halászati partnerségi megállapodások keretében az EU pénzügyi és technikai támogatást nyújt a partnerországoknak az ezek kizárólagos gazdasági övezetében található többletállományokra vonatkozó, jogilag szabályozott keretek közötti halászati jogokért cserébe. Ezek a megállapodások az erőforrások megőrzésére és a környezeti fenntarthatóságra is összpontosítanak, biztosítva, hogy valamennyi uniós tagállam hajójára ugyanazok az ellenőrzési és átláthatósági szabályok vonatkozzanak, és pénzügyileg hozzájárulva a partnerország saját fenntartható halászati politikájának támogatásához. Ugyanakkor a halászati megállapodások valamennyi jegyzőkönyvébe belefoglaltak egy, az emberi jogok fenntartásáról szóló záradékot.

Az egyrészről az Európai Közösség, másrészről a Kiribati Köztársaság között létrejött halászati partnerségi megállapodás, amelyet a felek 2008. április 28-án írtak alá, 2008. április 30-án lépett hatályba hatéves időtartamra. A halászati partnerségi megállapodás végrehajtásáról szóló első jegyzőkönyv 2012. szeptember 15-én hatályát vesztette. A második jegyzőkönyv 2015. szeptember 15-én vesztette hatályát.

A Tanács 2015. január 26-án felhatalmazta a Bizottságot arra, hogy tárgyalásokat kezdjen az Európai Unió és a Kiribati Köztársaság közötti új jegyzőkönyvről. A tárgyalások 2015-ben kezdődtek, de a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat miatti sárga lapos folyamat és a világjárvány félbeszakította azokat.

A tárgyalásokat követően a tárgyaló felek 2022. december 18-án írták alá az új jegyzőkönyvet. Az új jegyzőkönyv az ideiglenes alkalmazás időpontjától, azaz a mindkét fél általi aláírás napjától számítva öt évig van hatályban.

A jegyzőkönyv tartalma

A javaslat célja, hogy a Tanács felhatalmazást adjon az egyrészről az Európai Közösség, másrészről a Kiribati Köztársaság közötti halászati partnerségi megállapodás végrehajtásáról szóló új jegyzőkönyv (2023–2028) megkötésére.

Halászati lehetőségek

Az új jegyzőkönyv célja az, hogy a tudományos szakvéleményekkel és a Nyugat- és Közép-csendes-óceáni Halászati Bizottság ajánlásaival összhangban halászati lehetőségeket biztosítson az uniós tagállamok hajói számára a kiribati vizek halászterületein.

Az új jegyzőkönyv lehetővé teszi az uniós tagállamok hajói számára, hogy tonhalfajokat halásszanak a kiribati vizeken, és négy erszényes kerítőhálós tonhalhalászhajó számára biztosít halászati lehetőségeket, amelyek évente 160 napig halászhatnak a kiribati vizeken. Kérésre évente további napok bocsáthatók az uniós hajók rendelkezésére.

Pénzbeli hozzájárulás

Az Unió éves pénzügyi hozzájárulása 760 000 EUR-t tesz ki, mely összeg a következőkből

adódik össze:

– évi 360 000 EUR-ban megállapított összeg az új jegyzőkönyv időtartamára a halászati erőforrásokhoz való hozzáférés céljából a jegyzőkönyvben meghatározott kategóriák tekintetében;

– Kiribati halászati ágazati politikájának fejlesztésére irányuló támogatás címén évi 400 000 EUR az új jegyzőkönyv időtartamára.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy az Unió nevében jóváhagyja a jegyzőkönyvnek a partnerségi megállapodás alapján létrehozott vegyes bizottság által elfogadott módosításait.

A halászat hozzájárulása Kiribati gazdaságához

A kiribati halászflottában Kiribati lobogója alatt közlekedő kisüzemi és nagyüzemi hajók találhatók. A kisüzemi flotta a part közelében található zátony- és tonhalhalászati erőforrásokat célozza meg, és az EU belső piacára szánt tonhalfogások becsült mennyisége évente közel 13 000 tonna.

A kiribati lobogó alatt közlekedő valamennyi nagyüzemi hajó helyi és külföldi – főként ázsiai – érdekeket képviselő konzorciumok tulajdonában van. A befektetők fő ösztönzője az, hogy a kiribati lobogó alatt közlekedő hajók a Mikronéziai Szövetségi Államok megállapodásának feltételei szerint preferenciális hozzáféréssel rendelkeznek a többi parti állam vizeihez. A kiribati hatóságok szerint nem minden konzorcium biztosítja az elvárt előnyöket az ország számára, és az illetékes hatóságok jelenleg vizsgálják felül a nemzeti regisztrációs politikát.

Kiribati nagymértékben támaszkodik a távolsági halászati engedélyek díjaira és a külföldön, főként tengerészként foglalkoztatott kiribati állampolgárok átutalásaira. A halászati ágazat reálértéken mintegy 10%-kal járul hozzá a GDP-hez.

Kiribati – a Csendes-óceáni Szigetek Fórumának Halászati Ügynökségéhez hasonlóan – az Egyesült Államokkal aláírt többoldalú szerződés alapján is részesül bevételekben. Kiribati kétoldalú halászati megállapodásokat kötött az Európai Unióval, Japánnal, Tajvannal és a Koreai Köztársasággal, valamint egyedi megállapodásokat kötött Latin-Amerikában (Ecuadorban és Salvadorban) működő hajókkal rendelkező magánvállalkozásokkal.

A halászati engedélyekből származó bevételek hagyományosan a kiribati kormányzati bevételek 23–30%-át teszik ki (IMF, 2011). Az ezen engedélyekből származó bevételek nagyban változnak, általában az El Niño-eseményeknek köszönhetően. A keleti régióban szoros kapcsolat áll fenn a megnövekedett állománysűrűség/rendelkezésre állás és a környezeti feltételek között (Langley et al., 2008).

Következtetések és ajánlások

A Bizottság 2014-ben elvégezte az Európai Unió, valamint Kiribati között létrejött halászati partnerségi megállapodás jelenlegi jegyzőkönyvének utólagos értékelését, valamint a jegyzőkönyv lehetséges megújításának előzetes értékelését is[1].

[1]Maritime Affairs and Fisheries: Ex-post evaluation of the current Protocol to the Fisheries Partnership Agreement between the European Union and Republic of Kiribati, and ex-ante evaluation including an analysis of the impact of the future Protocol on sustainability. [Tengerügyek és halászat: Az Európai Unió és a Kiribati Köztársaság közötti halászati partnerségi megállapodáshoz csatolt, jelenleg hatályos jegyzőkönyv utólagos

A 2012–2015-ös időszakra vonatkozó jegyzőkönyv utólagos értékelésére az új jegyzőkönyvről folytatott tárgyalásokat megelőzően került sor. Az értékelés arra a következtetésre vezetett, hogy hasznos lenne új jegyzőkönyvet kötni Kiribatival. Az előzetes értékelés révén megállapítást nyert nevezetesen az, hogy a halászati partnerségi megállapodás folytatása mindkét fél érdekét szolgálja, valamint hogy a felelősségteljes halászati gyakorlatok előmozdítására és a jogellenes, be nem jelentett és szabályozatlan halászat elleni küzdelemre összpontosító stratégiának a csendes-óceáni térségben történő támogatásában az EU által vállalt szerep egyértelmű hozzáadott értéket képvisel.

A Számvevőszék halászati partnerségi megállapodásokra vonatkozó elemzését követve az előadó szeretné kiemelni a Számvevőszék észrevételeit, és hangsúlyozni kívánja a halászati erőforrásokra és a fogási adatokra vonatkozó megbízható információk fontosságát a közös halászati politikára és a halászati partnerségi megállapodásokra vonatkozó elvek és célkitűzések tiszteletben tartása, valamint a halászati partnerségi megállapodások értékelésével kapcsolatos megalapozott következtetések levonása érdekében.

Az előadó azt is hangsúlyozza, hogy a Parlamentet valamennyi szakaszban teljes körűen és haladéktalanul tájékoztatni kell a jegyzőkönyvhöz kapcsolódó eljárásokról.

Általános megfontolások

Az előadó úgy véli, hogy a halászati partnerségi megállapodások fontosak mind azon harmadik országok számára, amelyekkel azokat megkötötték, mind pedig a halászati lehetőségekkel rendelkező uniós tagállamok flottája számára.

Úgy véli, hogy a halászati partnerségi megállapodások többsége eltérő mértékű eredményeket ér el: egyrészt jelentős halászati lehetőségeket biztosít az uniós tagállamok hajói számára, másrészt a helyi halászati ágazat fejlesztése terén elért eredmények általában nem elégségesek.

Ezért úgy véli, hogy az ágazati támogatást meg kell erősíteni, ki kell egészíteni és hozzá kell kapcsolni a fejlesztési támogatáshoz, hogy hozzájáruljon a helyi halászati ágazatok megerősítéséhez és ahhoz, hogy az ország teljes körű szuverenitást gyakorolhasson erőforrásai felett.

Úgy véli továbbá, hogy a halászati partnerségi megállapodásoknak hozzá kell járulniuk a közvetlen és közvetett helyi munkahelyteremtéshez, mind a megállapodások alapján működő hajókon, mind pedig a halászattal kapcsolatos tevékenységekben, az upstream és a downstream ágazatokban egyaránt. A halászati partnerségi megállapodásoknak segíteniük kell továbbá a megállapodást kötő harmadik országokat abban, hogy fejlesszék a halászati erőforrások megőrzésére, az összes fogásra és a halászati partnerségi megállapodásoknak az ökoszisztémáikra gyakorolt hatására vonatkozó adatok tanulmányozására és megszerzésére irányuló saját kapacitásukat.

értékelése, valamint a jövőbeli jegyzőkönyv előzetes értékelése és a fenntarthatóságra gyakorolt hatásának elemzése.] https://webgate.ec.testa.eu/publications/studie s db/Consultation.action?studyProjectId=5911